

פעילות מועדוני הקשישים בבת-ים

הפועלים במבנים עירוניים

ללא חסות מקצועית של העירייה

1. הקדמה

- 1.1 בעקבות דוח המבקר לשנת 2001 (דוח מס' 18) בנושא מועדוני הקשישים בבת-ים, הוחלט למנות צוות שיבדוק את השימוש שנעשה בנכסי העירייה שנמסרו לשימושם של עמותות/גופים חיצוניים המפעילים מועדוני קשישים.
- 1.2 קבוצות קשישים רבות פועלות בבת-ים במבנים לא עירוניים ובמסגרות שונות שהוצגו ופורטו בדוח המבקר מס' 18 לשנת 2001. הקבוצות שנבדקו במסגרת ביקורת זו הינן אותן הקבוצות הפועלות במבנים עירוניים ללא מסגרת מקצועית או אחריות פורמלית כלשהי, ומן הראוי היה לבדוק את מהות ותקינות הפעילות המתבצעת בהם.
- 1.3 מטרה נוספת של הבדיקה הייתה לבחון את מעורבותו האפשרית של אגף שח"ם באותם מועדונים, ואת הצעדים שיש לנקוט בכדי למסד את הפעילות בהתאם לקריטריונים של משרד העבודה והרווחה ולזכות בכך בסיוע תקציבי.
- 1.4 צוות הבדיקה כלל את מנהלת יחידת הקשישים של אגף שח"ם ומנהל ביקורת ממשד מבקר העירייה. הצוות ביקר ונפגש עם הפעילים והרכזים ב-16 מבנים הפרוסים ברחבי העיר ושבהם מתקיימת פעילות של קבוצות קשישים.
- 1.5 הבדיקה נערכה בחודשים נובמבר ודצמבר 2002 ובמהלכה התקיימה פגישה עם מפקחת המחוז מטעם משרד העבודה והרווחה, מר יהודית פורמן, נציג עמותת קש"ב, מר אלי כהן ומר מאיר לנדאו, חבר מועצת העירייה הממונה על תיק הקשישים. ממצאי הפגישה מובאים בסעיף 2.4 שלהלן.

2. תוכנית הביקורת

- 2.1 הביקורת בחנה ובדקה את כל אותם המועדונים הפועלים בתוך מבנים השייכים לעיריית בת-ים ושלא נמצאים בטיפול אגף שח"ם. בנוסף, נבדקו שלושה מועדונים הפועלים במבנים השייכים לחברת עמידר ולבית הכנסת הגדול בבת-ים, זאת בשל העניין שהיה לאגף שח"ם למסד את הפעילות של קבוצות הקשישים הפועלות באותם המבנים. נבדקה הפעילות ב-16 מבנים, 13 של העירייה, 2 של חברת עמידר ו-1 של בית הכנסת המרכזי ברחוב ירושלים 5.

- 2.2. הנושאים שנבדקו נקבעו בהתאם לקריטריונים שהציב משרד העבודה והרווחה כתנאי להכרתו במועדוני הקשישים ולהשתתפותו בתקציבים ובמשאבים הדרושים להפעלתם ולפיתוחם. הקריטריונים הוגדרו בהוראות משרד העבודה והרווחה מספר 12 פרק 4, מיום 1.3.2001, תחת הכותרת "מועדונים לזקנים".
- 2.3. לאור זאת, הנושאים שנבדקו בכל אחד מהמועדונים היו:
- 2.3.1. התנאים הפיזיים של המועדון: תחזוקה, חימום, מיזוג, ציוד וכדו'.
- 2.3.2. הפעילות החברתית המתקיימת במועדון: סוגי הפעילות, מס' המשתתפים, תוכנית שבועית וכו'.
- 2.3.3. עמידת קבוצות הקשישים בקריטריונים של משרד העבודה והרווחה.
- 2.3.4. ההתקשרות החוזית של הקבוצות עם עיריית בת-ים לגבי המבנה שהם קיבלו.
- 2.3.5. הסיכוי למסד במקום פעילות מסודרת תחת חסות אגף שח"ם.
- 2.3.6. הביקורת לא בדקה את העלויות הכספיות הנדרשות לשיפור המבנים והציוד, וכמו-כן את עלויות כוח-האדם שיידרש בכדי לפתח פעילות נאותה של אגף שח"ם. כמו-כן, הביקורת לא תמחרה את אותן עלויות בהנחה שלא כל מועדון יוכל להשתלב בפעילות, ושתחילה יש להריץ פעילויות לתקופת נסיון על-ידי רכז שייבחר למשימה, ושיסכם את מסקנות הניסוי, יאתר צרכים ויעריך עלויות מפורטות.
- 2.4. התקיים בלשכת מבקר העירייה דיון בהשתתפות נציגת אגף הרווחה בעיריית בת-ים והמפקחת המחוזית על מועדוני הקשישים מטעם משרד העבודה והרווחה. הערותיהם ועמדותיהם נלקחו בחשבון בהמלצות שהוצגו בדוח זה. כעיקרון, משרד העבודה והרווחה מוכן להשקיע הן במימון הפעילות השוטפת והן בשיפוצים יסודיים של אותם מועדונים שלאחר סיור משותף הוא יאשר לתפעול. תנאי נוסף להשתתפות זו יהיה, שהאחריות הבלעדית על המועדון, כולל כוח-האדם המפעיל, תהיה של אגף שח"ם באותן השעות שיופעל במקום מועדון לקשישים. העירייה תצטרך לקחת בחשבון שהסיוע הכספי של משרד העבודה והרווחה אינו מספיק למימון מלא של הפעילות ושלעירייה צריכה להיות נכונות להשלים את החסר.
- 2.5. ממצאי הביקורת מובאים בצורה מרוכזת בטבלאות המצורפות כנספחים, וההמלצות לגבי כל מועדון במלל שלהלן בגוף הדוח.
- הערה: בכל מקום שיופיע בדוח זה המונח "הקבוצה" או "הקבוצות", הכוונה הינה לאותם קשישים המגיעים לפעילות במקום.

3. ממצאי הביקורת העיקריים:

- 3.1. אוכלוסיית הקשישים הפועלת בתוך המבנים אותם העבירה העירייה לשימושם, או במבנים השייכים לגופים אחרים, כגון של חברת עמידר, הינה קבוצות של קשישים שהתאגדו על בסיס התנדבותי לחלוטין, ללא מסגרת פורמלית או משפטית, קרי, עמותה או ארגון ארצי וללא תשלומי שכר.
- 3.2. קבוצות הקשישים לא מאורגנות ע"י גוף מקצועי כלשהו. הכוונה בגוף מקצועי הוא: אגף שח"ם, אגף תנו"ס, אקי"ם, קש"ב, קופות חולים וכדו'.
- 3.3. רובם המכריע של אחראי הקבוצות, להוציא הקבוצות הפועלות כעמותות, לא מנהלים חשבון בנק ולא רישומים אדמיניסטרטיביים כלשהם, וממילא מחזור הכספים שלהם הינו זניח, ומסתכם בשקלים בודדים שאוספים מן הקשישים לרכישת תה, קפה וכיבודים קלים בעת המפגשים.
- 3.4. לא כל המועדונים זוכים לאותה תשומת לב מצד העירייה. חמישה מועדונים זוכים לניקיון המבנה, תחזוקתו, קבלת חומרי ניקוי וכדו' על-ידי או על חשבון העירייה, ומאידך, האחרים משלמים עבור קבלת שירותים אלו או דואגים בעצמם לעבודות ניקיון. נמצאה קבוצה במועדון ע"ש אסתר בן אביב שאף משתפת כספית בהוצאות הניקיון, כאשר המבנה בכללותו ממילא מתוחזק על-ידי העירייה.
- 3.5. התנאים הפיזיים של המבנים שונים לחלוטין בין מבנה אחד למשנהו. ההבדלים הם בין מבנים מרווחים ומטופחים עם גישה נוחה אליהם, מיזוג, וכדו' למבנים עלובים שהגישה אליהם מסוכנת, שיש בהם ריחות של טחב וחוסר של ציוד מינימלי לפעילויות, להוציא כסאות ושולחנות וראוי להחליט האם להמשיך בהם את פעילות הקשישים.
- 3.6. המעמד הסוציו-אקונומי של הקבוצות שונה לחלוטין. הביקורת מצאה, שקבוצות מסויימות מתקשות לגבות סכום קטן של שלושה שקלים לחודש מכל משתתף, לעומת קבוצות המארגנות בתשלום מלא מסיבות, טיולים וכדו'.
- 3.7. קבוצות מסויימות מקיימות פעילות ענפה ומגוונת העומדת בקריטריונים של משרד העבודה והרווחה (המועדונים שברחוב בלפור 152, מוכרי הסיגריות 3, הרשת 5 חשמונאים 40, שד, העצמאות 33, בלפור 39, קרן היסוד 7, ירושלים 5), ולעומתם קיימות קבוצות המתכנסות למשחקי קלפים בלבד (והם המועדונים שברחוב קדושי קהיר 15, הרצוג 9, בר-אילן 73, רוטשילד 22א' ו- רזיאל 6) – ראה פירוט המועדונים בנספח ב' שלהלן.
4. קיימות קבוצות המתכנסות למשחקי קלפים בלבד שבהם קיימת דרישה לפעילות נוספות, ואחרות לעומתן שלא מעוניינות בהתערבות אגף שח"ם בפעילויותיהן. הביקורת תמליץ, שהעובד הסוציאלי שייקבע כרכז הטיפול בקבוצות (ראה המלצות בהמשך) יבחן בעצמו נקודה זו, כי בקרב הקבוצות עצמן התעוררו ויכוחים בעת הביקורת בנושא הנחיצות בפעילויות נוספות.

נתון זה נלקח בחשבון בהמלצות הביקורת בסיכוי לבסס ולפתח במועדונים מסויימים פעילות של אגף שח"ם, למרות שההמלצות לא חד-משמעיות.

4.1 מתוך 16 המבנים שנבדקו, הממצאים היו שונים לחלוטין, ולא ניתן היה להצביע על ממצאים והמלצות אחידות, והמצב הצריך התייחסות לכל מבנה בנפרד. פירוט תוצאות הבדיקה הפרטנית הובאו בנספחים ובטבלאות המצורפים, ולהלן עיקרן:

4.1.1 שני מבנים לא ראויים לשימוש במצבם הפיזי הנוכחי (המבנה שברח' רוטשילד 22 א', והמבנה ברח' החשמונאים 40).

4.1.2 ארבעה מועדונים פועלים בצורה סבירה באופן עצמאי ובהם אין צורך בהתערבות אגף שח"ם, להוציא פיקוח, יעוץ והכוונה מקצועית (מועדון יוצאי אמל"ט ברח' הרשת 5, מועדון יוצאי אוקראינה ברח' החשמונאים 40 אבל רצוי במבנה אחר, מועדון הוטרואנים בשד' העצמאות 33, מועדון נכי מלחמת העולם ברח' בלפור 39).

4.1.3 שישה מועדונים נוספים נמצאו מתאימים למיסוד והרחבת פעילותם על-ידי אגף שח"ם (קבוצת הקשישים שבקרוואן בבית-ספר גבעתי ברח' בר-אילן 73, אבל במבנה אחר. מועדון "מזל טוב שברח' בלפור 152 בתוך מבנה "טיפת החלב", מועדון יוצאי רומניה ברח' הרצוג 9 בתחום בית-הספר נחשונים, מועדון דוברי היידיש ברח' קדושי קהיר 15, קבוצת הפועלות בבוקרים במועדון ע"ש אסתר בן-אביב ברח' רהב 7).

4.1.4 שלושה מבנים אינם שייכים לעירייה, אבל אגף שח"ם מעוניין לבדוק ולטפל בקבוצת הקשישים הפועלות בהם. הקבוצות פועלות במבנים של חברת עמידר ברח' רזיאל 8 ובכותלי בית-הכנסת ברח' ירושלים 5. אגף שח"ם ייזום פגישות עם הנוגעים בדבר לבדיקת האפשרות לשיתוף פעולה ביניהם.

4.1.5 מבנה אחד ברח' האורגים 6, שימש בעבר לקבוצת יוצאי אתיופיה ונסגר בהוראת המנכ"ל. אגף שח"ם ממליץ לפותחו מחדש עבור קשישים אתיופיים וקשישי השכונה, בנפרד, בחלוקה של בוקר וערב.

4.2 רק שלושה מהמועדונים היו חתומים על הסכמי שכירות מול העירייה (מועדון הוטרואנים בשד' העצמאות 33, מועדון נכי מלחמת העולם השנייה ברח' בלפור 39, מועדון יוצאי ארצות אמריקה הלטינית ברח' הרשת 5). יתר הקבוצות לא מאורגנות כאמור כגוף משפטי ולכן גם לא הוחתמו על מסמך מחייב כלשהו כלפי העירייה.

4.3 הביקורת מצאה, שאותם גופים משפטיים, החתומים על הסכמי שכירות עם העירייה, אינם ממלאים את מלוא חובותיהם כלפי העירייה בכל הקשור לתשלומי הוצאות שוטפות: חשמל, מים, טלפון וכדו', ורובם מתחילת הסכם השכירות.

4.4. בשולי הביקורת, מן הראוי לציין ממצא נוסף שלא נכלל בתוכנית הביקורת, אך עלה במהלכה. בגינות הציבוריות בעיר מתכנסים ריכוזים נוספים של קשישים במשך שעות ארוכות ביממה ומשחקים בעיקר קלפים או שח-מט. קבוצות אלו מהוות לרוב מטרד, הן בגלל כמויות האשפה שהן משאירות במקום, אבל בעיקר מפני שקשישים גברים, עושים מדי פעם את צרכיהם לעיני כל ובעיקר לעיני הילדים המשחקים בגינות הציבוריות. ראוי היה לבחון אפשרות להעתיק פעילות זו של הקשישים למקומות מסודרים הכוללים גם שירותים נאותים.

5. הביקורת ממליצה: (ראה המלצות והתייחסות לכל מועדון בנפרד בנספח ג').

א. לקיים דיון אצל מנכ"ל העירייה עם מפקחת המחוז במשרד העבודה והרווחה על מנת לקבוע את מדיניות העירייה בקשר למידת שיתוף הפעולה הנדרש ואת מידת התמיכה הכספית שתיתן ממשרד העבודה והרווחה לפעילות זו.

ב. אגף שח"ם יכין תוכנית מקצועית להפעלת המועדונים ויערוך סיור באתרים עם מפקחת המחוז, במטרה לקבוע איזה מהמועדונים שנבחנו בדוח זה משרד העבודה מוכן לשפץ ולהרחיב בהם את פעילות אגף שח"ם.

ג. גזבר העירייה יקבע בתיאום עם המנכ"ל נוהל אחיד לגבי סוגי ההוצאות שימומנו מתקציב העירייה, ואלו שימומנו מאוכלוסיית הקשישים המבקרת במועדונים.

ד. לגבי המועדונים שלא ישופצו על-ידי משרד העבודה והרווחה, תיקבע מדיניות אחידה לגבי אחזקת המבנים וביצוע שיפוצים תקופתיים בכדי להבטיח רמה נאותה של תנאים פיזיים, שיתאימו לדרישות האוכלוסייה בגיל הזהב (תקינות השירותים, ניקיון, גינון, חימום, תאורת שבילי גישה וכדו'). אגף שח"ם מבקש שנציגיו יוזמנו לדיון בנושא.

ה. הממונה על נכסי העירייה תנקוט בסידורים הנדרשים על מנת שהשוכרים ישלמו את חלקם בהוצאות השוטפות בהתאם לחוזים. כמו-כן, היא תגיע להסדר עם השוכרים בתיאום עם גזבר העירייה, על תשלומי חובות רטרואקטיביים מתחילת השכירות.

ו. אגף שח"ם ייפגש עם נציגי המבנים שברחוב רזיאל 6 השייך לחברת עמידר ועם האחראים על בית-הכנסת שברח' ירושלים 5, ויבחן את האפשרות לשיתוף פעולה ומיסוד הפעילות על-ידי אגף שח"ם.

ז. ייסגרו או יועברו למקום מתאים יותר המועדונים שברח' רוטשילד 22א' והמועדון שבקרוואן בבי"ס גבעתי ברח' בר-אילן 73.

ח. יינתנו רק חסות, פיקוח וסיוע מקצועי של אגף שח"ם למועדונים הבאים:

- (1) נכי מלחמת העולם ברחוב בלפור 39.
 - (2) מועדון הוטרואנים בשדרות העצמאות 33.
 - (3) מועדון יוצאי אוקראינה ברחוב החשמונאים 40.
 - (4) מועדון יוצאי אמריקה הלטינית ברחוב הרשת 5.
 - (5) הקבוצות הפועלות בשעות אחר-הצהריים במסגרת המועדון שברח' מוכרי הסגריות .
- ט. אגף שח"ם ימנה רכז שייחל בפעילות ובאיתור צרכים למיסוד המועדונים הבאים :
- (1) מועדון הברידיג' ומועדון ההתעמלות ברח' רה"ב 7, בתוך מבנה המועדון ע"ש אסתר בן-אביב.
 - (2) מועדון דוברי היידיש ברח' קדושי קהיר 15.
 - (3) ביי"ס נחשונים בצריף ברח' הרצוג 9.
 - (4) מבנה "טיפת החלב" ברח' בלפור 152.
 - (5) מועדון לאתיופיים ולקשישי הסביבה ברח' האורגים 6.
 - (6) מועדון לעולה ברח' ברדיצ'ב 10.
- י. הפעילות תחל במינוי של רכז שיופקד על הפרויקט כולו, כשתפקידיו יהיו :
- לגייס אוכלוסייה מבוגרת לפעילות בקהילה בתחומי מיומנותה ועל-פי כישוריה.
 - לפתח פעילות מגוונת ועשירה במטרה לתת רצון לקשישים להיות פעילים ולהשתתף במסגרת פעילה יותר ממה שהיו רגילים עד כה, ובמקביל למשוך אוכלוסייה חדשה להשתתף בפעילות.
 - לאתר צרכים הן בצידוד והן בשיפוצים, לסייע בתמחורם, ולגייס משאבים במידת הצורך.
 - לאפשר מתן שירותים של יעוץ, תמיכה, מידע ותיווך לקשיש ולמשפחתו.
 - לאפשר מתן שירותים נוספים, כגון : ארוחות, תעסוקה ושירותי כביסה.
 - לבקר בקבוצות המתכנסות למשחקים בגנים הציבוריים, לאתר צרכיהם ולנסות למשוך אותם למועדונים הפעילים.

- לגבש המלצות אלו מועדונים ימשיכו להיות מופעלים באופן מלא על-ידי אגף שח"ם ואלו מועדונים ניתן לתחזק כמקומות מפגש ומשחקים בלבד.

להלן בנספח :

נספח א' : טבלה המרכזת את הנתונים הפיזיים של המועדונים.

נספח ב' : טבלה המרכזת את תכני הפעילות ועמידה בקריטריונים של משרד העבודה והרווחה עבור כל מועדון.

נספח ג' : סיכום ההמלצות לפי מבנים.

נספח ד' : פירוט המלצות הביקורת בהתייחס לכל מועדון בנפרד

מבנים עירוניים שבהם פועלים מועדני קשישים שלא בפיקוח אגף שח"ם

מפעלים/לקויים	ה מ ב ה ל פ ר ל										מס' כתובת המבנה	מס'
	הסכם שכירות מול העירייה	מי מנקה	חימום/מיזוג	קומות	מטבחון	שרותים	מס' חדרי פעילות	מס' פעילות	טלפון במועדון	כתובת המבנה		
	תחת חסות של אגף שח"ם	עצמאי	יש	קרקע	יש	2	1	5076968	רהב 7 (ע"ש אסתר בן-אביב)	1		
לא מספיק נקי	אין	העירייה	יש	קרקע	יש	1	3	אין	קדושי קהיר 15 (דוברי יידיש)	2		
מבנה לקוי	שייך לב"ס	עצמאי	לא מספיק	קרקע	יש	2	1	אין	הרצוג 9 (צריף בב"ס נחשונים)	3		
מדרגות	שייך לטיפת חלב	העירייה	יש	2	יש	2	2	אין	בלפור 152 (טיפת חלב)	4		
תחזוקה לקויה	שין לב"ס	עצמאי	אין	קרקע	1	2	1	אין	בר-אילן 73	5		
מוזנח ולא נקי	תחת חסות של אגף שח"ם	אף אחד	?	קרקע	?	?	?	?	האורגים 6	6		
	תחת חסות של אגף שח"ם	העירייה	יש	קרקע	1	2	1	5532137	מוכרי הסגריות 3 (דויטש)	7		
אין	יש	עצמאי	יש	קרקע	יש	2	2	5082945	הרשת 5 (אמל"ט)	8		
מדרגות, רטיבות, ריח של טחב	אין	העירייה	יש	-1	יש	1	1+1	5069876	חשמונאים 40 (אוקראינים)	9		
מדרגות הגישה	יש	עצמאי	לא מספיק	קרקע	יש	1	2	אין	שד' העצמאות 33 (וטרניים)	10		
מדרגות הגישה	יש	עצמאי	אין	-1	יש	2	2	אין	בלפור 39	11		
מוזנח ולא נקי	אין	העירייה	אין	-1	יש	1	1	אין	הטשילד 22 א'	12		
תחת חסות של מח' קליטה	תחת חסות של מח' קליטה		אין	קרקע	יש	2	1	יש	ברדיצ'ב 10 (מועדון לעולה)	13		

עמידה בקריטריונים לטיפול ע"י אגף שה"ם של מועדון קשישים הפעילים ללא הסתת מקצועית

מס' כתובת המבנה העירוני	שמות המועדונים הפועלים במבנה	שם וטל' האחראי	פרופיל				דמי חבר לחודש	הפעילויות	ממוצע מס' מבקרים ממוצע ליום	שעות הפעילות	ימי הפעילות בשבוע	מס' התאמת המבנה	התאמת הפעילות	התאמת המשתתפים	התאמת תשלום דמי חבר	מס' התאמת תשלום דמי חבר
			מס' כתובת המבנה העירוני	שמות המועדונים הפועלים במבנה	שם וטל' האחראי	מס' התאמת המבנה										
1	רחב 7	שח"ם	לאה גואטה									✓	X	✓	✓	✓
		התעמלות	מרים מלמן-5512592	התעמלות	30-40	1.5	10.00 ₪					✓	X	✓	X	X
		בריזג'	אביבה מטלון-5067055	בריזג'	20-30	3	17.00 ₪					✓	X	✓	X	X
2	קדושי קהיר 15	דוברי יידיש	אטל פוקס-5077501	משחקים	40	6	5.00 ₪					✓	X	✓	X	X
3	הראג 9 (צריף בב"ס נחשונים)	עולי רומניה	אילון ברכה-6582113	משחקים	20-70	4	25.00 ₪					✓	X	✓	✓	X
4	בלפור 152	"מזל טוב"	אינסה יליסיב 067 806330	מגוננת	20	2	17.00 ₪					✓	✓	✓	X	X
		התעמלות	?	התעמלות	?	2	?									
5	בר-אילן 73	מזרח אירופה	חנה מילץ 5535960	משחקים	25-30	4	10.00 ₪					X	X	✓	X	X
6	מוכרי הסגריות 3	עולים ותיקים מרוסיה חרשים	אינסה 5532446	מגוננת	30	2	10.00 ₪					✓	✓	✓	X	X
		עולים ממצרים		?	?	?	?						?	?	?	?
		קשישים	רות בן-שבת	מגוננת	80	2	20.00 ₪						✓	✓	?	X
7	הרשת 5	יוצאי אמל"ט	5511532-לאה דברת-בזרסקי	מגוננת	15-20	5	6.25 ₪					✓	✓	X	✓	X
8	חשמונאים 40	יוצאי אוקראינה	אינסה 5073905	מגוננת	20-40	5	7 ₪					✓	✓	X	✓	X
9	שד' העצמאות 33	וטראנים עולים	שרה נץ/צברנין פניון 5514305/5066095	מגוננת	15-20	4עד3	4.00 ₪					✓	✓	✓	X	X
		צוות	בת-ציון													
10	בלפור 39	נכי מלה"ע	בינשטוק יחושע-5065588	מגוננת	15-40	2	3.00 ₪					✓	✓	X	X	X

הערה: כל המבנים שייכים לעירייה חוץ משלושת האחרונים שסומנו אחרת. 110

עמידה בקטריונים לטיפול ע"י אגף שח"ם של מועדני קשישים הפועלים ללא חסות מקצועית

נספח ב'

קריטריונים של משרד העבודה והרווחה					פרופיל הפעילות					שם וטל' האחראי	שמות המועדונים הפועלים במבנה	כתובת המבנה העירוני	מס'
1/3משרה רכז	התאמת תשלום דמי חבר	התאמת מס' המשתתפים	התאמת הפעילות	התאמת המבנה	דמי חבר לחודש	הפעילויות	מס' מבקרים ממוצע ליום	שעות הפעילות	ימי הפעילות בשבוע				
X	X	√	X	X	5.00 ₪	משחקים	10 עד 50	8	6	פישל לבקוביץ 5071927	קשישים ועולים	רוטשילד 22 א'	11
				√			כ-25	3	1	איזה טוניק - דורה 6575381	עולי מולדביה	ברדיצ'ב 10	12
										מר גרשמן / מח' קליטה	קשישים אקדמאים למפגש סופרים עולים חדשים לא קשישים		
				√	אין	אין	אין	אין	אין	אין	אין	האורגים 6	13
√	X	√	√	√	10.00 ₪	מגוונת	כ-60	2	1	מקס קזניץ 5075032	עולים מבריה"מ	קרן היסוד 7	14
										דיירי הבנין	בית כנסת בשבתות	מבנה שי"ך (לעמידר)	
							?	3	פעם בשבועיים	קש"ב	חסד		
						התעמלות	כ-20	2	5	קש"ב	דיור מוגן		
X	√	√	X	√	30.00 ₪	משחקים	מעל 100	6	6	עליזה ירושלמי - 5065935	קבוצות ערב	רזיאל 6	15
											קבוצות בוקר	מבנה שי"ך (לעמידר)	
X	X	√	√	X	7.00 ₪	מגוונת	30-40	2 עד 4	4	רוזה ירובסקי 050 967209	יוצאי סיביר	ירושלים 5	16
											יוצאי רוסיה	מבנה שי"ך (לבית כנסת)	
											אמונה - נשות דתיות		

הערה: כל המבנים שייכים לעירייה חוץ משלושת האחרונים שסומנו אחרת. 111

סיכום ההמלצות לפי המבנים **נספח ג'**

מס'	כתובת המבנה העירוני	שמות המועדונים הפועלים במבנה	שם וטל' האחראי	המבנה פנוי בימים ושעות	המלצה
1	רהב 7	שח"ם	לאה גואטה		כבר בטיפול שח"ם
		התעמלות	מרים מלמן-5512592		רצוי לפתח ע"י שח"ם
		ברידג'	אביבה מטלון-5067055		רצוי לפתח ע"י שח"ם
2	קדושי קהיר 15	דוברי יידיש	אטל פוקס-5077501	ימי ו'	רצוי לפתח ע"י שח"ם
3	הרצוג 9 (צריף בב"ס נחשונים)	עולי רומניה	אילון ברכה 6582113	כל בבוקר +ימי ה' ו-ו' כל היום	מומלץ לאמץ את הקבוצה במבנה אחר
4	בלפור 152	"מזל טוב"	אינסה יליסיב 067 806330	פנוי בבוקרים	רצוי לפתח ע"י שח"ם
		התעמלות	?		
5	בר-אילן 73	מזרח אירופה	חנה מילץ 5535960	ב' ד' ו' וכל בוקר	מומלץ לאמץ את הקבוצה במבנה אחר
6	מוכרי הסגריות 3	עולים ותיקים מרוסיה חרשים	אינסה 5532446	לא פנוי	רצוי לפתח ע"י שח"ם
		עולים ממצרים			
		קשישים	רות בן-שבת		כבר בטיפול שח"ם
7	הרשת 5	יוצאי אמל"ט	לאה דברת-5511532	ימי ו'	דרוש רק פיקוח על ומעקב משח"ם
8	חשמונאים 40	יוצאי אוקראינה	'אנה בזרסקי 5073905	לא פנוי	דרוש רק פיקוח על ומעקב משח"ם
9	שד' העצמאות 33	וטראנים עולים	שרה כץ/צרתיון פניון 5514305/5066095	לא פנוי	דרוש רק פיקוח על ומעקב משח"ם
		צוות	בת-ציון		
10	בלפור 39	נכי מלה"ע	בינשטוק יהושע-5065588	משעה 13:00	דרוש רק פיקוח על ומעקב משח"ם

נספח ג' סיכום המלצות לפי המבנים

		לא פנוי	פיטל לבקוביץ 5071927	קשישים ועולים	רוטשילד 22 א'	11
יש להקים מועדון לעולים בגיל הזהב בשעות הבוקר בשיתוף פעולה בין שח"ם למח' עולים		פנוי כל יום עד 15:30	איזה טוניק - דורה 6575381	עולי מולדביה	ברד'צ'ב 10	12
				קשישים אקדמאים למפגש סופרים עולים חדשים לא קשישים		
להקים מועדון			מר גרשמן /מח' קליטה אין	אין	האורגים 6	13
				אין		
אם הקבוצה תועבר למבנה אחר, יש מקום לנסות לפעול ע"י שח"ם		לא פנוי	מקס קזניץ 5075032	עולים מבריה"מ	קרן היסוד 7	14
				דיירי הבנין	מבנה שייר (לעמידר)	
			קש"ב	בית כנסת בשבתות		
				חסד		
			קש"ב	דיור מוגן		
רצוי לפתח ע"י שח"ם		פנוי בבוקרים	עליזה ירושלמי - 5065935	קבוצות ערב	רזאל 6	15
				קבוצות בוקר	מבנה שייר (לעמידר)	
רצוי לפתח ע"י שח"ם			רזדה ירובסקי 050 967209	יוצאי סיביר	ירושלים 5	16
				יוצאי רוסיה	מבנה שייר (לבית כנסת)	
רצוי לפתח ע"י שח"ם				אמונה - נשות דתיות		

ממצאים והמלצות הביקורת לכל מועדון בנפרד

5.1. מועדון ע"ש אסתר בין אביב, רח' רהב 7:

במועדון זה פועלת בשעות אחר-הצהריים קבוצה בחסותו ובטיפולו של אגף שח"ם.

5.1.1. העירייה משלמת את הוצאות החשמל והטלפון והמועדון דואג באופן עצמאי לנקיון.

5.1.2. בשעות הבוקר, ובחלק מימי השבוע גם בשעת אחר-הצהריים, פועלות שתי קבוצות באופן עצמאי: קבוצה להתעמלות וקבוצה לברידג', המונות כל אחת בין 20 ל- 40 משתתפים ממעמד סוציו-אקונומי בינוני עד גבוה.

5.1.3. המבנה בהחלט מתאים לפעילות של קשישים (גישה נוחה, חימום, מיזוג, ציוד לפעילויות וכו').

5.1.4. הביקורת ממליצה לאחד את כל הקבוצות אשר פועלות במועדון, ולהפוך אותו למסגרת עם רצף של פעילויות לכלל האוכלוסייה, כולל קבוצות קשישים של השכונה התומכת.

5.2. מועדון דוברי יידיש בקדושי קהיר 15:

5.2.1. בשעות הבוקר באים לשחק משחקים במועדון כ-20 קשישים, וקבוצה של כ- 20 קשישות פוקדות את המועדון בשעות שלאחר-הצהריים. במקום גם ספרייה יפה של ספרים ביידיש, אבל לא מסודרת ודי נטושה.

5.2.2. התנאים הפיזיים מתאימים להפעלת מועדון, למרות שאין בו כלל ציוד, להוציא שולחנות וכסאות.

5.2.3. רמת הסדר והנקיון ירודים, וזאת למרות שנושאי הנקיון והתחזוקה באחריות העירייה.

5.2.4. כמו-כן, הביקורת מציינת, שממוצע גיל הקשישים במועדון זה הוא גבוה יחסית, ולפי התרשמות הצוות בעת הביקור במקום, חלק ניכר מהם זקוק לסיוע ברמות שונות.

5.2.5. המבנה פנוי לפעילות נוספת בימי שישי.

5.2.6. הביקורת ממליצה לאגף שח"ם לפתח במקום פעילות מגוונת יותר, למרות שאחד הקשיים יהיה לגבות כספי השתתפות מאוכלוסיית קשישים זו הבאה ממעמד סוציו-אקונומי נמוך, להשתתף בהוצאות.

5.3. צריף בביה"ס נחשונים לעולים ותיקים מרומניה ברח' הרצוג 9:

- 5.3.1. קבוצה של כ- 20 עד 50 עולים ותיקים מרומניה נפגשים במקום בשעות אחר-צהריים לשחק משחקים. עומדת לרשותם גם ספרייה קטנה.
- 5.3.2. המעמד הסוציו-אקונומי של אוכלוסייה זו בינוני עד נמוך, אבל הקשישים מצליחים לממן באופן עצמאי את הוצאות הנקיון והכיבוד הקל (תה, קפה וכו').
- 5.3.3. הגישה נוחה, אך המבנה אינו מחומם ולא ממוזג כלל.
- 5.3.4. אין ציוד, להוציא שולחנות, כסאות וכמה מאווררים.
- 5.3.5. הביקורת ממליצה בכל זאת על פיתוח המקום על-ידי אגף שח"ס, ולו בגלל העובדה שהמקום פנוי למעשה כל יום מהבוקר, וניתן להרחיבו לפעילות של קבוצות נוספות או חדשות.

5.4. מועדון "מזל טוב" ברח' בלפור 152:

- 5.4.1. המועדון פועל במבנה של "טיפת חלב", בקומה ב'. המקום מתאים ומסודר למרות שאין בו מעלית.
- 5.4.2. הוצאות החשמל, הטלפון, הניקיון והתחזוקה הם על חשבון העירייה.
- 5.4.3. הקבוצה מתכנסת רק פעמיים בשבוע בשעות הערב, ומונה כ- 20 משתתפים מחבר העמים. קבוצה נוספת מקיימת חוג התעמלות פעמיים בשבוע.
- 5.4.4. אין ציוד לפעילויות, להוציא לוחות קיר.
- 5.4.5. הפעילות מגוונת בתחום הלמידה: אולפן לעברית, הרצאות בנושאים מגוונים.
- 5.4.6. הקבוצה מקבלת סיוע לפעילויות ומרצים דרך המכללה ליהדות ותרבות בירושלים.
- 5.4.7. האולם פנוי לפעילויות נוספות כל יום בשעות הבוקר.
- 5.4.8. הביקורת ממליצה לסייע לפעילות הקבוצות ע"י אגף שח"ס ולשתף פעולה עם המכללה ליהדות ותרבות בירושלים, כולל בחינת האפשרויות להרחבת פעילותה של המכללה במועדונים נוספים בבת-ים.

5.5. קרוואן ברחוב בר-אילן 73 ליד ביה"ס גבעתי (כניסה מרח' הנביאים):

- 5.5.1. המבנה עלוב ובמצב תחזוקתי ירוד, קטן וללא מיזוג. למעשה אין מי שמנקה את המקום, ומדי פעם הקשישים מנקים. רשמית, העירייה היתה צריכה לטפל בנושאים אלו.
- 5.5.2. תאורת שביל הגישה מקולקלת ובלילה המקום חשוך מאוד.
- 5.5.3. אין ציוד לפעילויות, להוציא כסאות ושולחנות. המקרר מקולקל, השירותים מקולקלים, וקיימת נזילה של מי קולחין.

5.5.4. מתכנסים בו 15 עד 25 קשישים, יוצאי מזרח אירופה, למשחקי קלפים שלוש פעמים בשבוע בשעות אחר-הצהריים והערב.

5.5.5. הביקורת ממליצה, להעביר את הקבוצה למקום אחר, אולי למבנה של "טיפת החלב" הסמוך הנמצא ברחוב בלפור 152 או ברח' האורגים 6 אם ייפתח במקום מועדון.

5.5.6. הביקורת ממליצה שאגף ההנדסה יבחן אפשרות של סילוק הקרוואן מהמקום.

5.6. מועדון דויטש ברח' מוכרי הסיגריות 3:

5.6.1. המבנה עונה על כל הדרישות ועל צורכי האוכלוסייה והפעילות במקום.

5.6.2. המבנה באחריות מלאה של העירייה מבחינת תשלומי הוצאות, תחזוקה וניקיון.

5.6.3. במקום פועל בשעות הבוקר מועדון קשישים באחריות אגף שח"ם, ובשעות הערב פועלות במקום שתי קבוצות של קשישים בימי ג' ו-ד' בשעות הערב: האחת, קבוצה של עולים ותיקים ממצרים, והשנייה קבוצה מחבר העמים.

5.6.4. בימי שישי מתכנסת לפעילות קבוצה של חרשים.

5.6.5. הקבוצות גדולות ומונות לפעמים מעל 60 קשישים ממעמד סוציו-אקונומי בינוני יחסית לקבוצות האחרות.

5.6.6. הפעילויות מגוונות והמקום שוקק חיים.

5.6.7. הביקורת ממליצה, שאגף שח"ם ירחיב ויפתח את פעילות קבוצות עולי מצרים ועולי רוסיה הפועלים במקום.

5.7. מועדון יוצאי אמריקה הלטינית ברח' הרשת 5:

5.7.1. הקבוצה רשומה כעמותה וחתומה על הסכם של השאלת המבנה מהעירייה, ומטפלת באופן עצמאי בתחזוקתו ובנקיונו של המבנה.

5.7.2. לגבי תשלום ההוצאות, על-פי החוזה, על העמותה לשלם גם את הוצאות החשמל והמים. בפועל, חשבונות אלו לא שולמו אף פעם (המבנה מושכר כבר חמש שנים). גזבר העמותה טוען ומבקש לציין בדוח, שהוא ביקש מספר פעמים מהממונה על נכסי העירייה, להציג לו חשבונות לתשלום, אך ללא הועיל. גם היום הוא מוכן לשלם מיידית את החוב חמש שנים רטרואקטיבית, בתנאי שמישהו יגיש לו חשבון מסודר גם עבור החשמל וגם עבור המים.

5.7.3. הביקורת ממליצה להעביר את הטיפול בעריכת החשבון לממונה על הנכסים העירוניים, ואם יתעוררו קשיים לקביעת הסכום בגלל שעות משותף או העדר שעות מים וכדו', לסכם עם השוכר על סכום קבוע לתקופה מסויימת.

5.7.4. רוב המשתתפים ממעמד סוציו-אקונומי מבוסס.

5.7.5. הפעילויות מגוונות.

5.7.6. המבנה עונה על הקריטריונים ואף מעבר לכך.

5.7.7. הקבוצה מאורגנת ופועלת היטב בצורה עצמאית.

5.7.8. אין צורך בהתערבות ישירה של אגף שח"ם והביקורת ממליצה רק על חסות, סיוע ומעקב מקצועי של אגף שח"ם.

5.8. מועדון יוצאי אוקראינה ברח' החשמונאים 40:

5.8.1. המבנה מתוחזק על-ידי העירייה, להוציא הנקיון שבאחריות הקבוצה המשלמת בעצמה לעובדת נקיון.

5.8.2. כמו-כן הוצאות החשמל והטלפון הן על חשבון העירייה.

5.8.3. הנגישות למבנה בעייתית בגלל קומה וחצי של מדרגות.

5.8.4. המבנה עצמו סובל מרטיבות רבה וריח חזק של טחב קיים במקום כל הזמן.

5.8.5. מתכנסים במקום קשישים רבים במשך רוב שעות היממה, למגוון רחב של פעילויות.

5.8.6. אין צורך בהתערבות ישירה של אגף שח"ם והביקורת ממליצה רק על חסות, סיוע ומעקב מקצועי של אגף שח"ם. יש צורך להתגבר על בעיית הרטיבות או להעביר את המועדון למבנה מתאים יותר.

5.9. מועדון הוטרואנים בשד' העצמאות 33:

5.9.1. המבנה נגיש ועונה על כל הקריטריונים לפעילות של קבוצות קשישים.

5.9.2. הוא מתוחזק באופן עצמאי לחלוטין, כולל תשלומי הוצאות ובתוקף הסכם חתום עם העירייה.

5.9.3. הפעילות מגוונת, וכ-20 חברים מבקרים במקום מדי יום, כאשר מעל 300 וטראנים רשומים בפנקסי העמותה.

5.9.4. בנוסף, פועל במקום גם מועדון "צוות" של גמלאי צה"ל.

5.9.5. אין צורך בהתערבות ישירה של אגף שח"ם, והביקורת ממליצה רק על פיקוח, סיוע ומעקב מקצועי מטעם האגף.

5.10. מועדון נכי מלחמת העולם ברח' בלפור 39:

5.10.1. המבנה נגיש ועונה על כל הקריטריונים לפעילות של קבוצות קשישים.

5.10.2. הוא מתוחזק באופן עצמאי לחלוטין, להוציא תשלום חשבון חשמל. קיים הסכם חתום עם העירייה, על-פיו השוכר אמור היה לשלם חשמל. לא ברור לביקורת מדוע השוכר לא נדרש לקיים סעיף זה לאורך כל השנים.

5.10.3. הפעילות מגוונת, ו-20 עד 40 חברים מבקרים במקום מדי יום, לדברי האחראים. ביום הביקורת נכחו במקום רק שמונה אנשים.

5.10.4. אין צורך בהתערבות ישירה של אגף שח"ם, והביקורת ממליצה רק על פיקוח, סיוע ומעקב מקצועי.

5.11. מועדון ברח' רוטשילד 22א':

- 5.11.1. הגישה למבנה בעייתית, ויש לרדת במדרגות תלולות ומסוכנות.
- 5.11.2. המבנה אמור להיות מטופל על-ידי העירייה, אך נמצא במצב מוזנח, לא נקי, ולא ראוי לשימוש על-ידי אוכלוסיית קשישים.
- 5.11.3. אין ציוד במקום, להוציא כסאות ושולחנות. המקרר מקולקל.
- 5.11.4. עד 40 קשישים מגיעים כמעט מדי יום למקום למשחקי קלפים ושח-מט.
- 5.11.5. הביקורת ממליצה לנצל מבנה זה לשימוש אחר, מתאים יותר, ולהעביר את הקשישים למקום ראוי יותר, אולי לרח' קדושי קהיר 15, בו תתחיל פעילות של מועדון קשישים.

5.12. מועדון לעולה ברח' ברדיצ'ב 10:

- 5.12.1. המקום משמש כעת כמועדון לפעילויות לעולים החדשים, ונפתח מדי יום משעות אחר-הצהריים.
- 5.12.2. גובש רעיון עם הממונה על תיק הקליטה בעירייה, לפתח בסיוע אגף שח"ם מועדון מסודר לקשישים עולים בשעות הבוקר.
- 5.12.3. המבנה מתאים מאוד, הן מבחינת מיקומו המרכזי והן בזכות הנגישות והעיצוב.
- 5.12.4. נדרש לבצע בו כמה סידורים על מנת להתחיל בפעילות. היות שהמקום שימש בעבר כגן ילדים, השירותים קטנים ונמוכים, ויש צורך להחליפם לפני תחילת הפעילות. כמו-כן יש לדאוג לחימום ומיזוג המקום, ולסידור הגינה המוזנחת.
- 5.12.5. הביקורת ממליצה לפתוח במקום מועדון לקשישים עולים.

5.13. מועדונים ברח' רזיאל 8 וברח' ירושלים 5:

- 5.13.1. המבנים שייכים בהתאמה לעמידר ולבית-הכנסת המרכזי של בת-ים. הביקורת טרם גיבשה עמדה לגבי האפשרות שאגף שח"ם יטפל בקבוצות הקשישים הפועלות באותם מועדונים.
- 5.13.2. אגף שח"ם ייזום פגישה עם האחראים על המבנים הנ"ל ויבחן איתם אפשרות לשיתוף פעולה ולפיתוח ומיסוד הפעילות.

5.14. מועדון ברח' קרן היסוד 7:

5.14.1. המועדון שייך לחברת עמידר (דיור מוגן) ומופעל בשיתוף אגף שח"ם. קיימות שתי קבוצות נוספות המשתמשות במבנה ללא גוף מארגן.

5.14.2. אגף שח"ם יפעל להכליל את אותן קבוצות בתחומי האחריות של הרכזים הפועלים במקום.

5.15. מועדון ברח' האורגים 6:

5.15.1. המבנה שימש בעבר לקהילה האתיופית והוא נסגר לאחרונה.

5.15.2. אגף שח"ם מעוניין לפתוח במקום מועדון קשישים שישמש גם את קשישי האוכלוסייה האתיופית וגם את קשישי השכונה. האגף מציע לבצע את הפעילות בשעות נפרדות.

5.15.3. הביקורת ממליצה להעמיד את המבנה הסגור לרשות אגף שח"ם, שיפתח פעילות חברתית באזור בהתאם לצורכי האוכלוסייה.